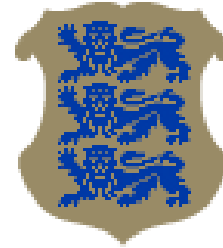

ESP N

Co-financed by the European Regional Development Fund

RAHANDUSMINISTEERIUM

ESPONi ERISSESSIOON

Eesti regioonide tuleviku edulood globaalses mängus

<http://espon.ut.ee/>

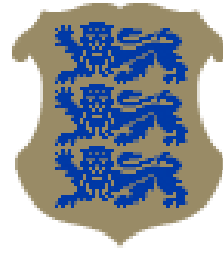
<https://www.espon.eu/>

Sessiooni küsimused

- Millised on olulisemad uued võimalused muutuva kliimaga ja vananevas Euroopas Eesti ettevõtluksle? **ESPON**
- Millised on Eesti regioonide kasvavad majandusharud? Kuhu investeerida? **KOHAPEALNE VAADE**
- Milliseks kujuneb taastuvatel energiaallikatel põhineva Eesti asustuse geograafia? **SPEKULATSIOON**
- Kuidas Eesti maakondade vastvalminud strateegiad neid muutusi ja võimalusi arvestavad? **KAEMUS**

Sessiooni küsimused

- Millised on olulisemad uued võimalused muutuva kliimaga ja vananevas Euroopas Eesti ettevõtluksle? **ESPON**
- Millised on Eesti regioonide kasvavad majandusharud? Kuhu investeerida? **KOHAPEALNE VAADE**
- Milliseks kujuneb taastuvatel energiaallikatel põhineva Eesti asustuse geograafia? **SPEKULATSIOON**
- Kuidas Eesti maakondade vastvalminud strateegiad neid muutusi ja võimalusi arvestavad? **KAEMUS**

RAHANDUSMINISTEERIUM

Co-financed by the European Regional Development Fund

Lühiülevaade ESPON 2020 mõnedest uuringutest – järelused ja võimalused äärepealsele Eestile

<http://espon.ut.ee/>

<https://www.espon.eu/>

Ingmar & Garri

ESPONi rakendusuuringud 2020

- [Employment: Geography of new employment dynamics in Europe](#)
- [Foreign Direct Investments \(World in Europe\)](#): The World in Europe, global FDI flows towards Europe
- [SMEs](#): Small and Medium-sized Enterprises in European Regions and Cities
- [Low-carbon economy \(Locate\): Territories and low-carbon economy](#)
- [Inner peripheries: National territories facing challenges of access to basic services of general interest](#)
- [Territorial futures: Possible European Territorial Futures](#)
- [Territorial governance](#): Comparative Analysis of Territorial Governance and Spatial Planning Systems in Europe
- [Financial instruments](#): Financial Instruments and Territorial Cohesion
- [Green infrastructure](#): Enhancing biodiversity and ecosystem services for territorial development
- [CIRCTER](#) - Circular Economy and Territorial Consequences
- [MIGRARE](#)- Impacts of Refugee Flows to Territorial Development in Europe
- [Youth unemployment](#): territorial trends and regional resilience
- [Bridges](#): Territories with geographical specificities
- [ETRF](#) - European Territorial Reference Framework
- [T4](#) - Technological Transformation & Transitioning of Regional Economies
- [SUPER](#) - Sustainable Urbanization and land-use Practices in European Regions
- [ESCAPE](#) - European Shrinking Rural Areas Challenges, Actions and Perspectives for Territorial Governance
- [ESPON QoL](#)-Quality of Life Measurements and Methodology
- [ESPON TITAN](#) -Territorial Impacts of Natural Disasters

Euroopa territoriaalsed tulevikud

3 stsenaariumit:

- Euroopa kasutab 100% taastuvat energiat
- Euroopa üleminek asukohapõhisele ringmajandusele
- Euroopa kinnisvaraturu kokkuvarisemine

Energy impressions

 Wind and hydroelectric sources

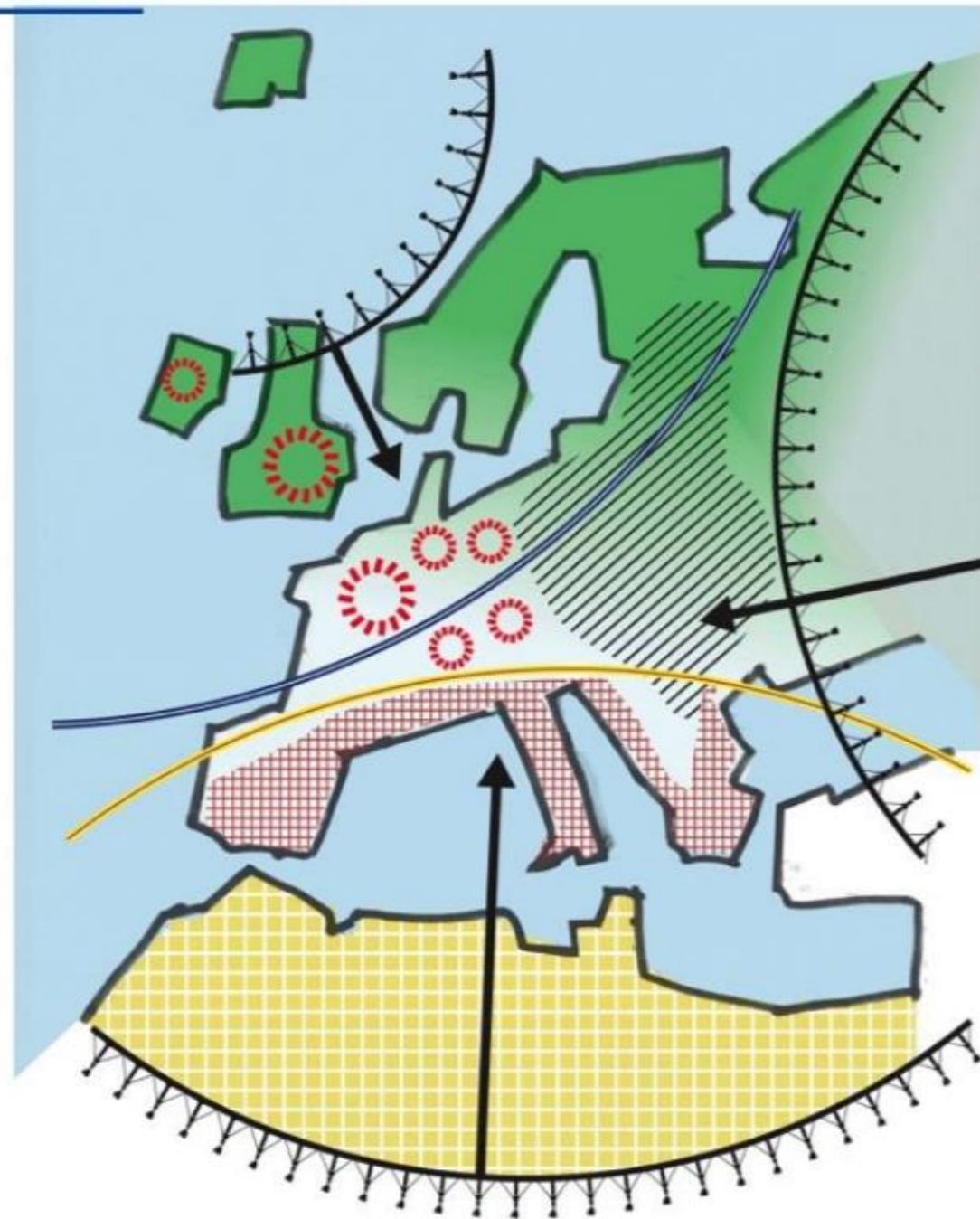
 Solar sources

 Oil and gas sources

 Relatively high consumption

 Low consumption

 Efficient consumption

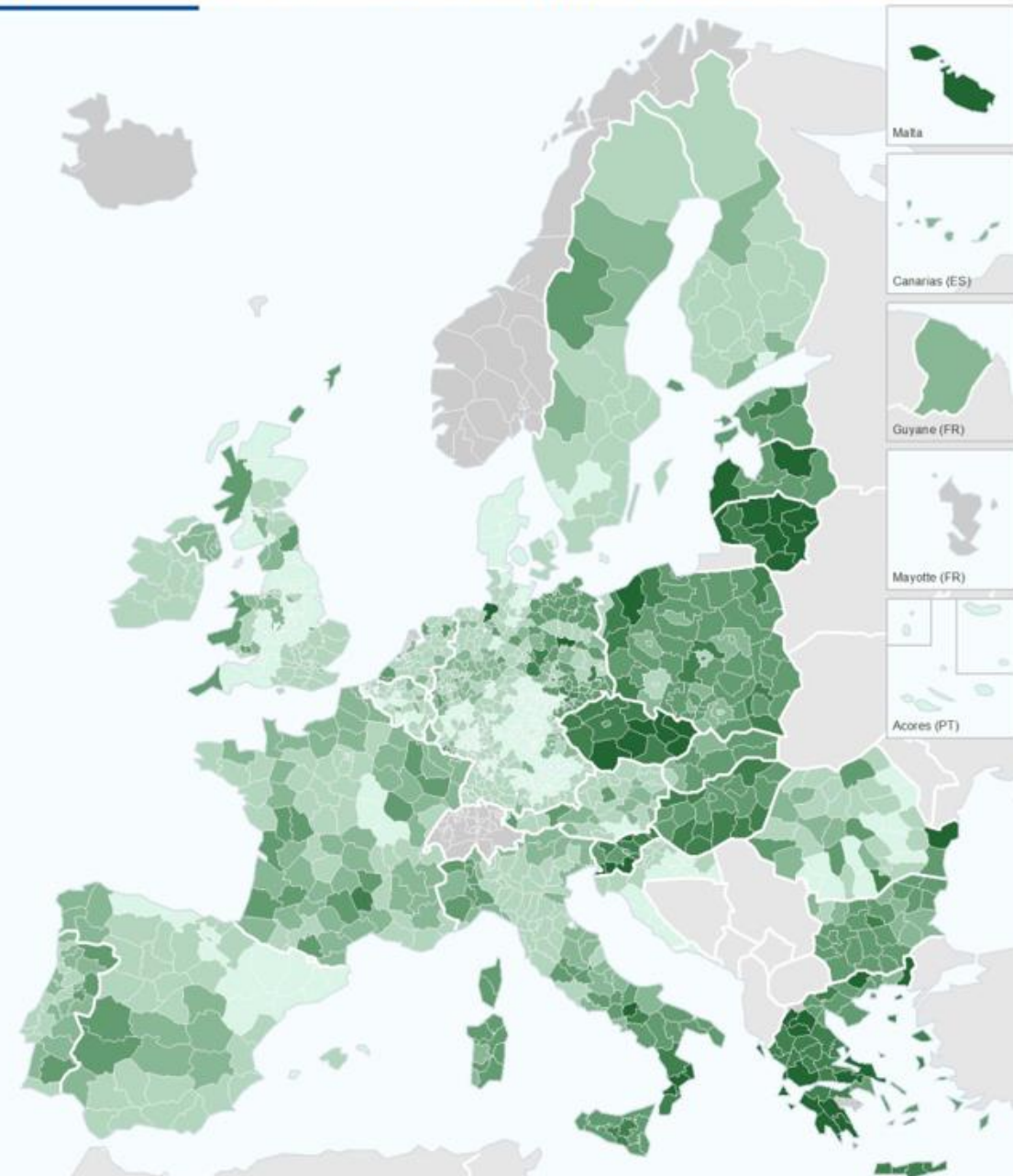
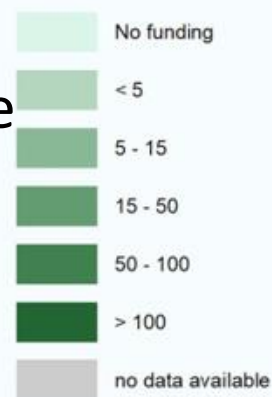

Vähese CO₂-heitega majandus

- Kliimamuutuste tagajärjed on ka kõige positiivsema stsenaariumi korral tõsised
- Märgatavad on mõjud globaalsele rändele ning rahvusvahelisele majandusele.

Mõned tulemused:

1. Energianõudlus Euroopas on suurenenud.
2. Kui Põhja- ja Lääne-Euroopas on energianõudlus vähenenud suuresti tänu elamufondi energiatõhususe paranemisele
3. Lõuna- ja Ida-Euroopas on energiatarbimine tublisti suurenenud peamiselt elatustaseme tõusu tõttu.
4. Eesti on Ida-Euroopas taastuvenergia poolest pigem mahajäänud riikide seas.

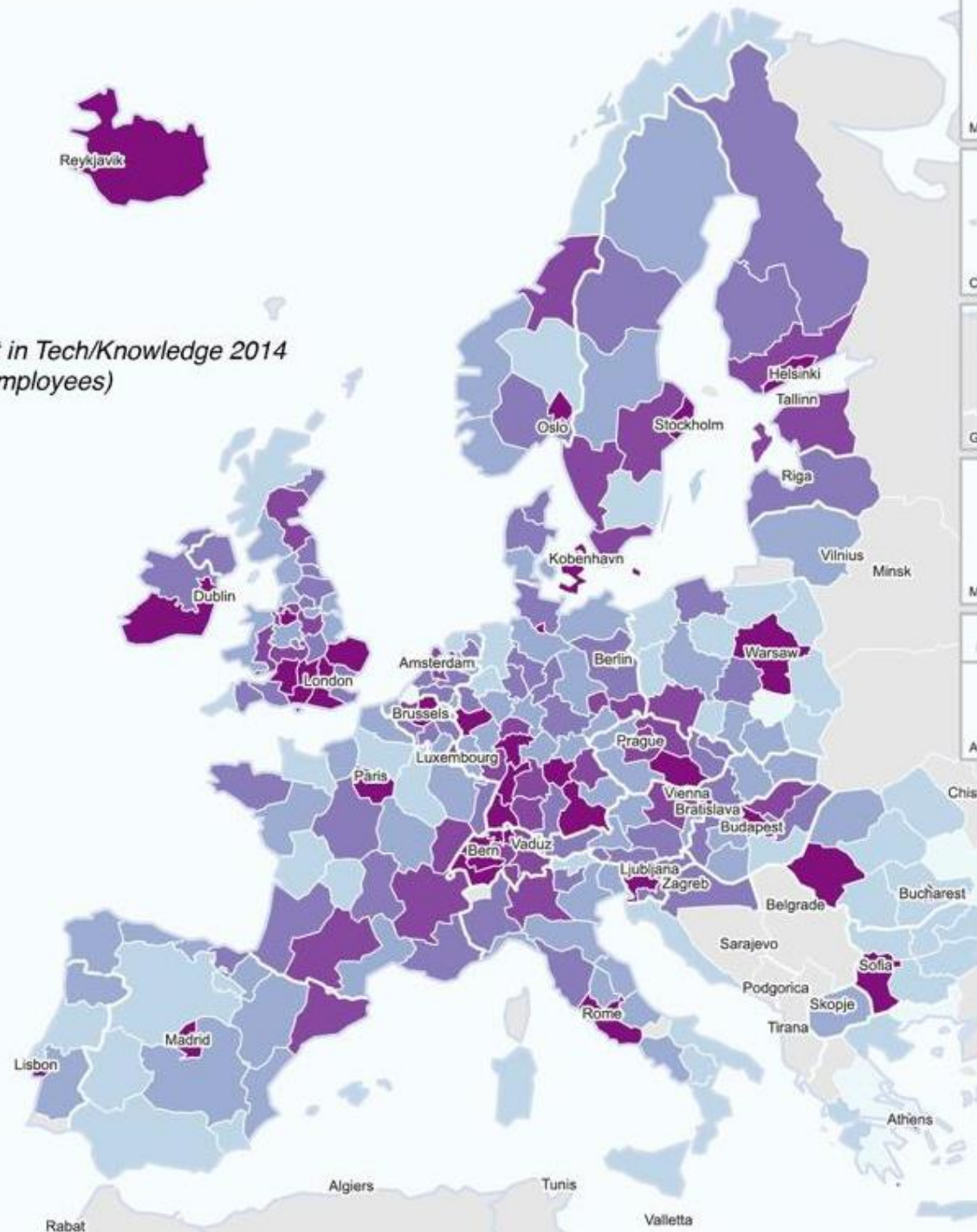

Uue tööhõive dünaamika

- Uutest töökohtadest luuakse aastaks 2025 pooled teadmuspõhises majanduses
- Noored Ida-Euroopast ja Vahemeremaadest on suundunud Euroopa keskmesse ja Põhjamaadesse.
- Ääremaalised piirkonnad on ebasoodsas olukorras, sest ei suuda meelitada teadmuspõhiseid ettevõtteid ja kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid.
- Eesti on suutnud edeneda teadmuspõhises majanduse ja eristub positiivselt.
- Samas jätkub siseriiklik polariseerumine: Harju- ja Tartumaa teadmuspõhised ettevõtted värbavad töötajaid üle maailma, samas kui mujal Eestis väljaränne jätkub.

Legend:

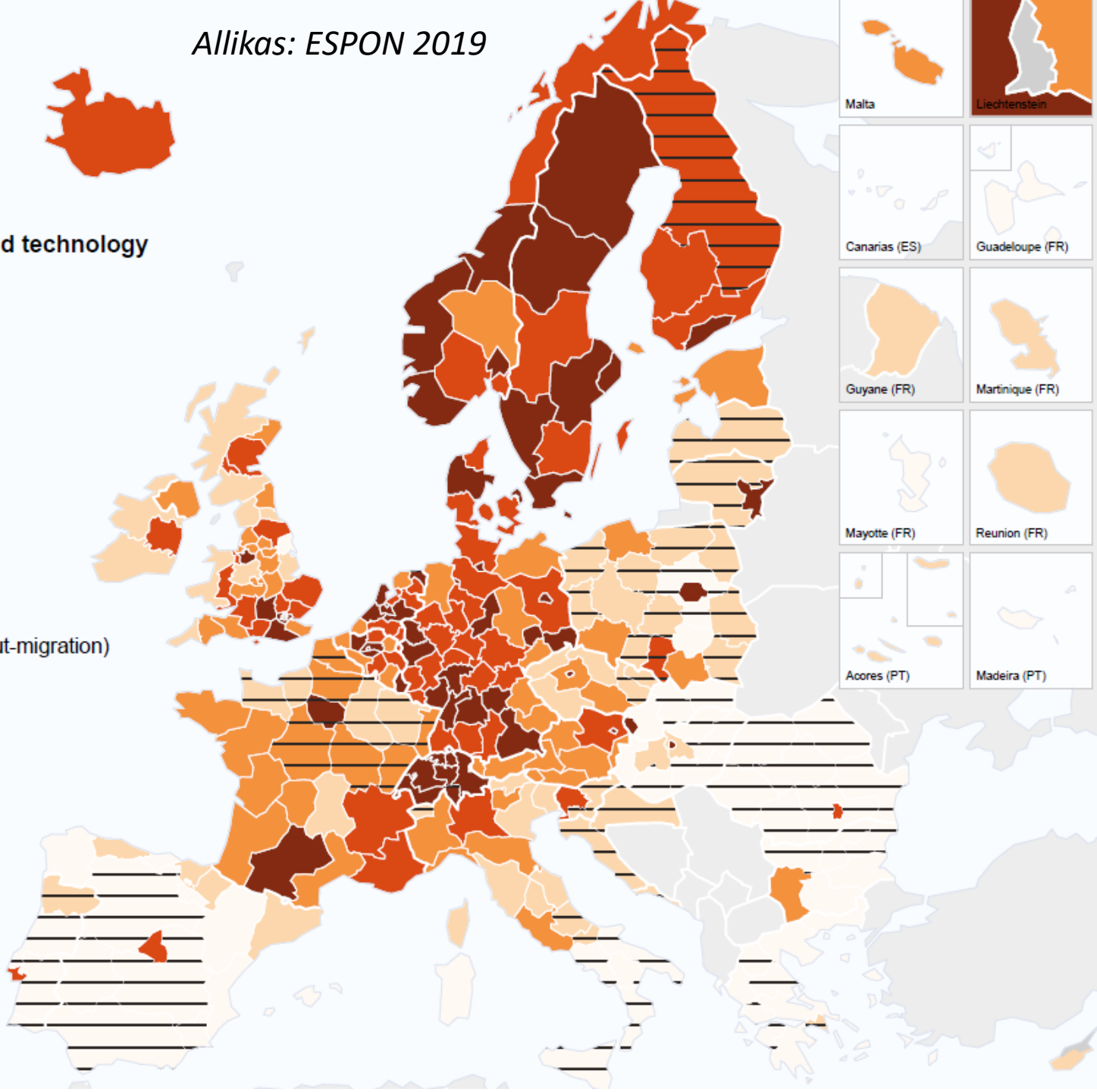
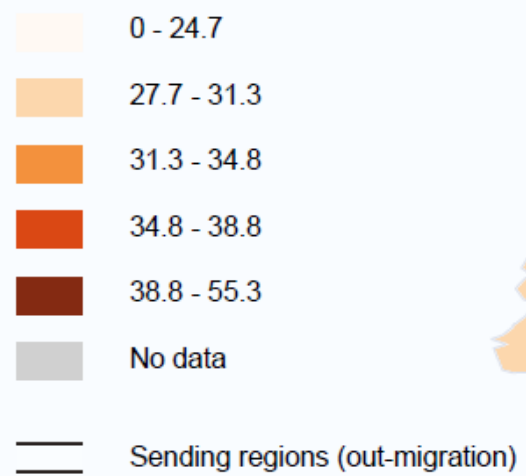
Employment in Tech/Knowledge 2014
(% of total employees)

- Kasvavad suurema teadus- ja tehnoloogiahõivega regioonid
- Tehnoloogia
- Eesti TAI hõive on keskmise tänu paisuvatele idu- ja IT-firmadele

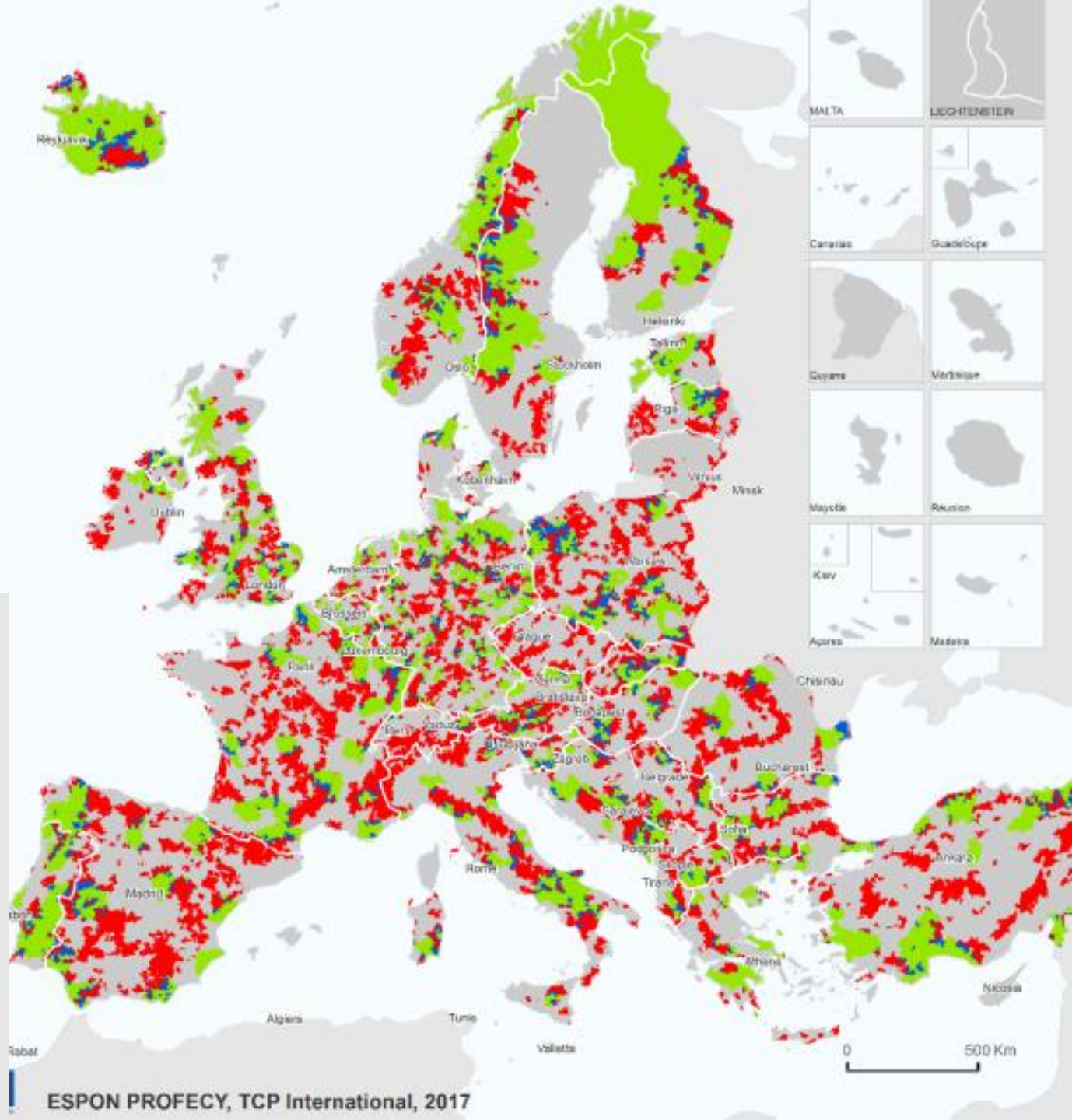
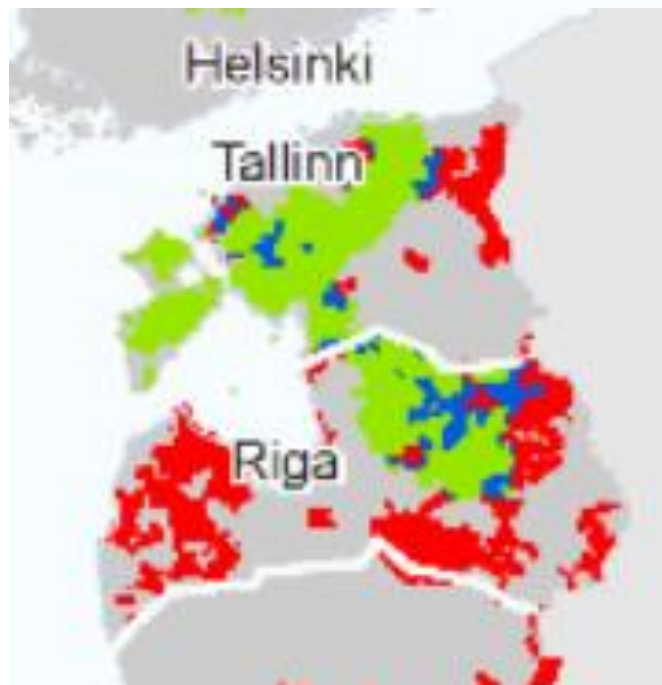
Employed in science and technology
 % of active population

Töötamine teadus- ja tehnoloogiasektoris ja ränne (NUTS 2)

Euroopa siseperifeeriad

- Halb majanduslik potentsiaal ja sotsiaalmajanduslik situatsioon
- Halb ligipääsetuvus keskustele ja/või teenustele
- Mõlemad

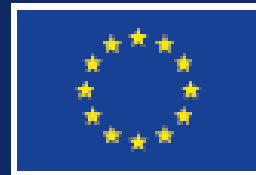

ESP

N

EUROPEAN UNION

Co-financed by the European Regional Development Fund

Inspire Policy Making with Territorial Evidence

POLICY BRIEF

Addressing labour migration challenges in Europe

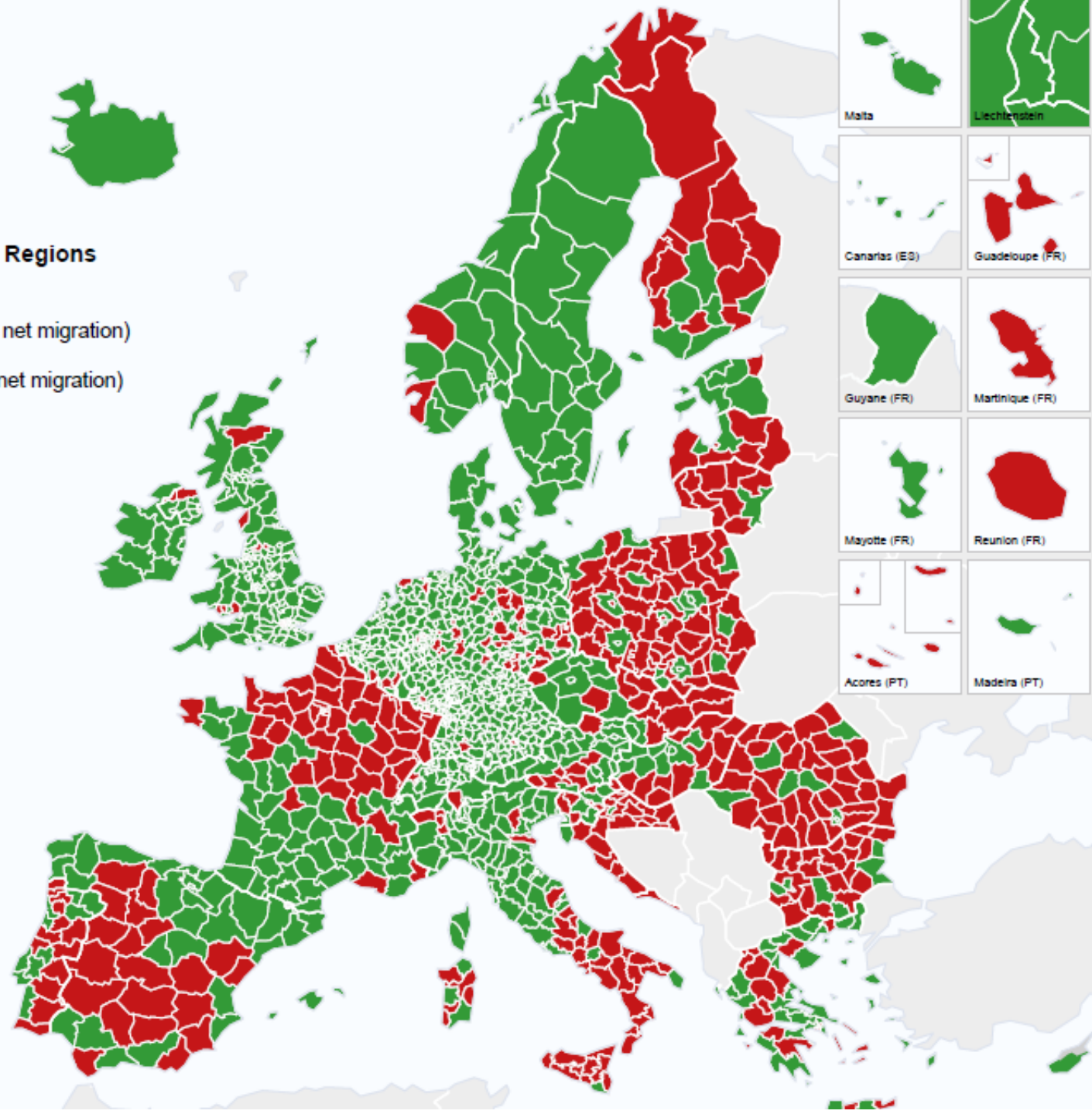
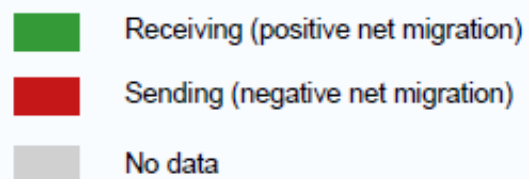
An enhanced functional approach

Euroopa ränne 2017

- Eesti, Tšehhi ja Ungari esimesed „idalased“, kel ränne plussis ka maapiirkonnis-väikelinnades
  - Tagasiränne Läänest
- Lõuna-Prantsusmaa, Põhja-Itaalia ja Hispaania, ÜK, Iiri- ja Põhjamaade maakohad kasvavad põliselanike linnast taandumisega.

Sending and Receiving Regions

01/2018

December 2018

A satellite night view of Europe, showing the continent illuminated by city lights. The lights are concentrated in major urban centers and along coastlines, creating a dense pattern of yellow and white dots against the dark background of the land and sea. The overall color palette is dominated by deep blues and blacks, with the city lights providing a stark contrast.

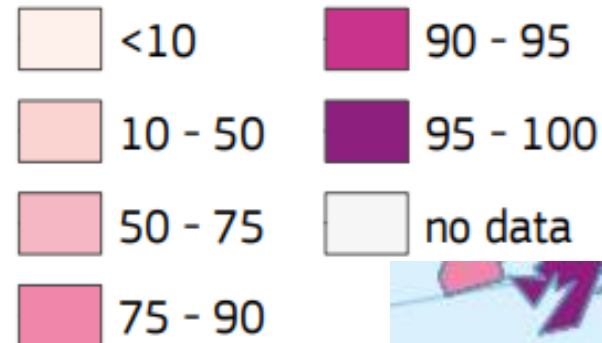
Access to universities in the EU: **a regional and territorial analysis**

By Hugo Poelman and Lewis Dijkstra

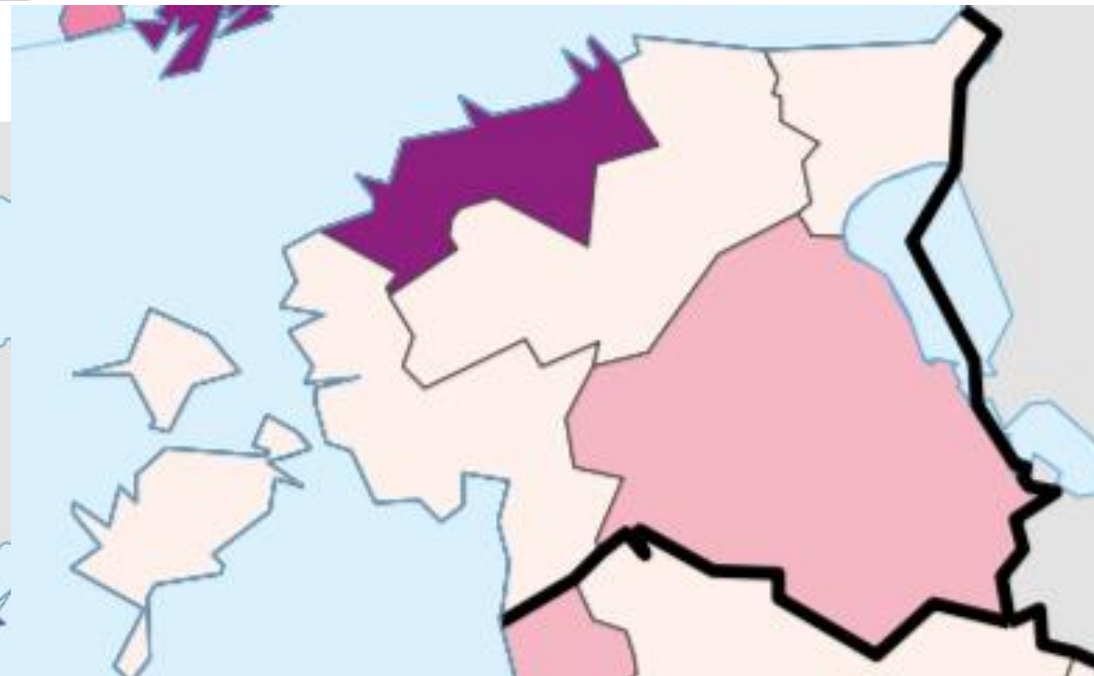
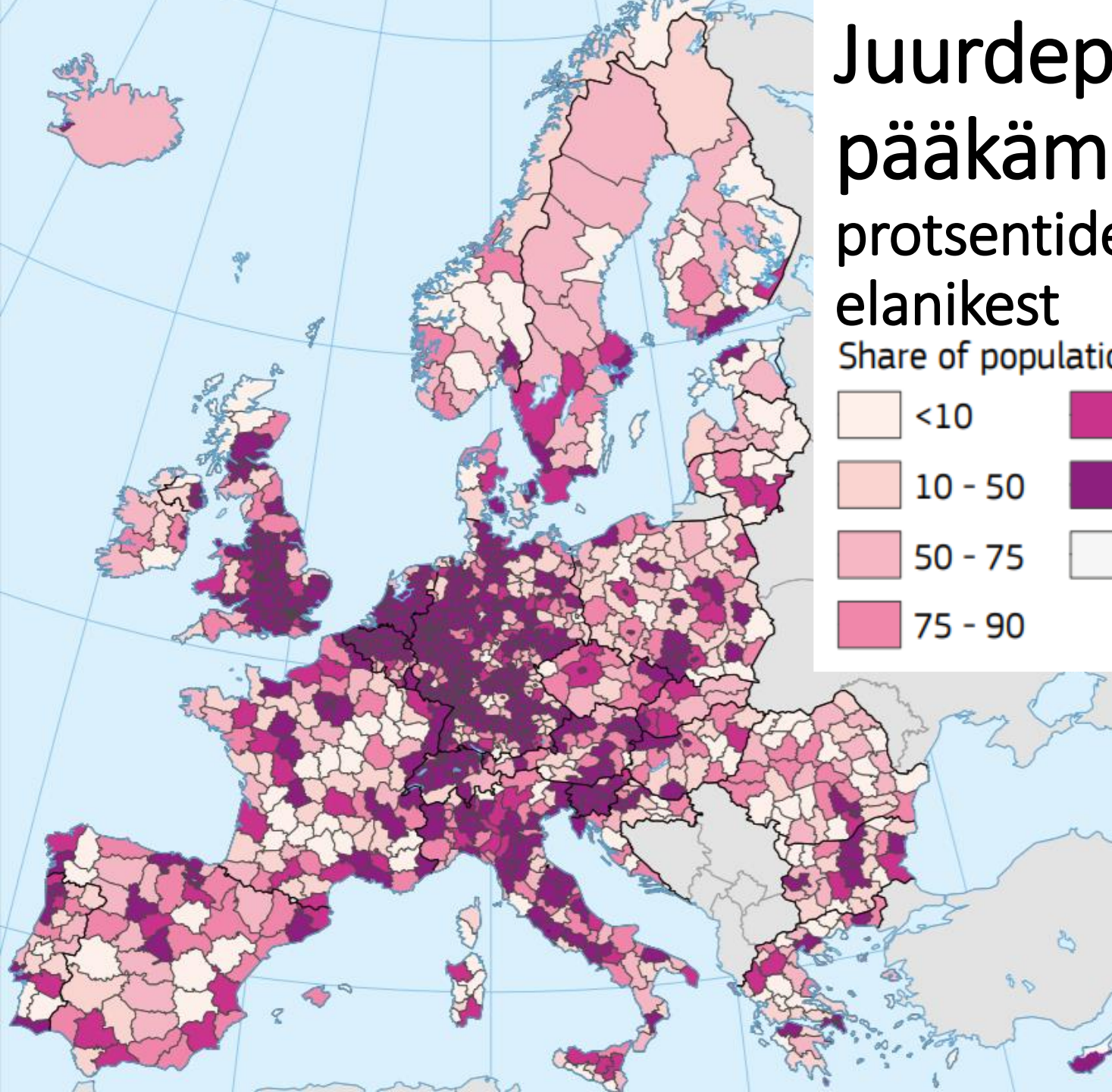

Juurdepääs ülikoolide pääkämpusele 2015 (NUTS 3) protsentides regiooni elanikest

Share of population in a region, in %

(Poelman ja Dijkstra 2018)

Ehitagem üles 21. sajandi ettevõtluse ökosüsteem!

- Investeerida enam teadmistepõhise majanduse taristusse!
  - **kujundage piirkonna ettevõtetele vajalikud kõrg- ja kutsekoolid/arenduskeskused**
- Kasvatada piirkonna ja eriti keskuslinna atraktiivsust;
- Kaasata diasporaa – tuua väljarändajad tagasi või kaasata nad võrgustikesse

Kriitilised tingimused

- Arenduskeskust, kõrg- ja kutsekooli pidamiseks on vaja ressursi
  - Alla 20000 elaniku üldjuhul ei kanna seda välja
- Eesti oludes on siin hädavajalik omavalitsuste (maakondlik ja laiem regionaalne) koostöö

KAVAS

Alvar Soesoo (TTÜ)

Roheenergeetikale ülemineku metallivajadus ja Virumaa uued töökohad

Taivo Tali (Rahandusministeerium)

Kuidas Kalevipoeg „kalevipojad“ Jõgevamaale meelitas? Rammus maa ja mõnusad (elu)maastikud.

Britt Vahter (TSENTER)

Puidu suurema lisandväärtuse suunas. Otse Tsentrist.

Kuldar Leis (Põlvamaa arenduskeskus)

Mis jääb 0-energia-maja ja tagurpidi maja vahele? Kagu-Eesti vingeim ekspordisektor, mõistagi.

Andres Rõigas (TÜ)

Uuskogukonnad – uued tegevusalad ja töökohad maal

Silver Smeljanski (Forwardspace)

Rohelise nutimajanduse idud Pärnu noorte koostöökeskuses
Forwardspace

Kokkuvõte ja diskussioon

Kuidas maakonnastrateegiad neid teemasid kajastavad?

Eesti eripära ja võimalused

- Geopoliitiline asend
  - Maad ja eriti piirilalasad ei saa tühjaks jätta
  - Hajaasustus on rahva ellujäämisgarantii suurkriiside korral
- Palju tulevikuressurssi
  - Fosforiit, mudakivi...
  - Toidutoorme ülejääk/alakasutus: vili, piim, kala, puuviljad
  - Puit ja muu biomass, turvas, tuul – palju ruumi, et roheenergiat toota
  - Paranev kliima ja elukeskkond võrreldes muu maaga
- Ajalooliste maakonnalinnade – majanduslike toimealade võrgustik
  - Teenindus-tootmis-suhtluskohade võrgustik - tunniste sõiduvahedega keskused
  - Enamusel 700+ aastat ajalugu on mille üle uhke olla